

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Mária-utca I. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 tovább az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca I-95 szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek től

Handlé!

Pécs, 1895. június 8

(*) A hadügyi kiadásoknak évről-évre való fokozatos emelkedése, mely az archimedesi csavarra emlékeztet, bizonyosága annak a Kolonich által statuált elvnek: tedd a népet koldussá, úgy majd szegényedik a nemzet, az a sok tulajdon-változás, melyről a hivatalos lap naponta ad számot az „Árverési hirdetmények“ közt, mind annak a bizonyosága, hogy pusztulunk, veszünk, a nemzet kezd kimerülni, erői le vannak nyűgözve, a türesben már elfáradt, az ellenállásban ellankadt.

Ma már oda jutottunk, hogy a hagyományos magyar büszkeség nincs sehol, pénzért, koncert ezt is levetkőzi a magyar, pénzért, jó hivatalért elfeledi multját, pénzért, pillanatnyi előnyért lemond jövőjéről és önmagát megtagadva, enervált testtel, sivár lélekkel omlik Bécsnek kéjszóról ólébe.

A Gesamt-Monarchie eszméje még mindig él, erősödik és előnyomul. Ennek az eszmének a szolgálatában áll az a cukrozott alkotmányosság, a miben élünk és mozgunk; ami azonban egy cseppel sem különbözik Bach és Schmerling urak beolvasztó rendszerétől, legfeljebb abban, hogy ezek a megdicsőült nagy német szellemek legalább őszinték voltak, míg manapság az ámitás, a képmutatás járja az egész vonalon.

A dicső öszmonarchia kedvéért megteremtették a centralisztikus szervezetű bürokráciát, azt a modern fekete sereget, mely ónsúlyként nehezedik az adózó népre. Mindenre van már külön hivatal, csupa rubrika minden, sablonokkal intézkednek a legfontosabb magánjogi ügyekben, csinálják a rengeteg sok számot, csak azért, hogy kimutassák, mily sokat dolgoztak.

Ma már ott vagyunk, hogy a magyar intelligenciának 50%-a hivatalt visel, a másik 50% pedig hivatalt kerget. Hja, biztos fizetés, penzió és más előnyök. Bizony, bizony kétségbe kell es-

nünk a nemzet önállósági törekvésein, midőn fiaik is lemondanak az önállóságról.

Vagyonilag független ember lehet csak önálló. A ki nem köszöni jövedelmét se kormányának, se semmi intézménynek. A ki a magából él, következőleg adóssága nincsen. Mily édes kevés ezeknek a száma! Itt is bebizonyul az az ördögi furfang, mely a nemzet elszegényítésére irányul. Fő mozgató erő itt is a pénz: embere válogatja, hogy kinek több, kinek kevesebb, hogy eladja magát.

Összes állami institucióink mind a töke, a pénz szolgálatában állanak. Ezt dicsőítik a megvásárolt tollak, hisz pénz adja a jólétet, a boldogságot. Pedig hát ez a pénz-sóvárgás nagyon hamar megboszulja magát, példa reá a régi Róma, az ő megvásárolható lovagjaival, esküdtszékeivel, a miről megjegyezte egy akkori író, hogy „in haeret in venas, permanet in visceribus.“

Korrumpálva van az egész társadalom, a nép. Koncessziókban utazik a képviselő, képviselőségben a végzett földesur, a szegény parasztnak elég egy pár bankóta, legrosszabb esetben egy kis szesz, a mely elaltatja lelkiismeretét, legalább míg szavazatát leadja. Így folyik aztán a szakadatlan vásár, a sok handlérozás minden irányban; pénzért ma minden megszerezhető. Szegény ember: rongyos ember; gazdag ember az ur.

Idegen nevek viselői ülnek be az ősi birtokokba, a kiknek ez a föld nem hazájok, a kik kivesszik a maguk hasznát és odébb állanak; ezek képezik mi nálunk a jól magabiró osztályt, a viveur-öket, no meg a holtkéz. A többi ingatlan nagyon is ingó lett és törvényhozásunk legkisebb gondját képezte és képezi ezek megvédése.

Mikor aztán a nép jobbjai előtt ily nyilvánvalóvá lesz az osztrák hagyományos szellem és politika, mely a mi megrontásunkra, megsemmisülésünkre tör, ugyan mi jót várjunk azoktól az elszánt hazafiaktól, a kik kellő napidijak mellett a napokban Bécsbe zárandokoltak, hogy kellemes dolgot cselekedjenek a közös hadügyminiszternek és hogy reá süssék az alkotmányosság bélyegét a

nagy hatalom fő-fő mandarin sic volo, sic jubeo-jára.

Legkevésbé sincs szándékunk a mostani delegátusokat jobbaknak tartani, mint előzőiket. Hisz ezekre is az az ősi bálvány vicсорítja fogait, mint a mult évek delegátusaira. Ezt az örökkön-örökké haragos bálvány-istent pedig csak milliókkal lehet kiengesztelni. Ezért folyik aztán az a véghetlen láncolatban elterjedt kufárkodás, egyik érdeket megveszik a másikkal, egy kérdés járja itt: mennyiért?

Ó te bűvös szó! Hisz ez képezi legtöbb mandatum viselőnek szive legtitkosabb vágyát, ezért lesz a legszélsebb hegy-pártiból is 13 próbás mameluk, hogy legalább egyszer hallhassa életében ezt a bűvös szót: mennyiért?

Nincs erő, nincs hatalom, mely ezzel a rendszerrel megbirjon, addig, míg az a bálvány-isten, a közöcsügek intézménye delegációkkal, Rajk-kriminiszterekkel együtt lerombolva nincsen. Ez a függetlenségi és 48-as párt kitűzött célja, és zászlóját fennen lobogtatja, hadd lássa a nép, hogy ő miatta is történik valami, hogy az ő terhei is könnyebbüljenek, hogy nem töröltetik el a föld színéről és hogy unokái nem lesznek kényszerítve a „Der, die, das“ magolására.

A történelem, a történelmi tanulságok biztosítanak bennünket, hogy a győzelem előbb-utóbb a miénk lesz. Az a mesterségesen összekényszerített százfelé huzó Ausztria nem lehet ur az egységes, kompakt magyar nemzet fölött. Ezer éves multunk, az államok kölcsönös féltékenysége biztosítanak, hogy nekünk léteznünk kell, és akkor aztán majd nem járulunk áldozatokkal az osztrák oltárokhoz, hanem magyar oltáron fogjuk elégetni azt a kufár-szellemet is, a mely oly nagyon megrontotta összes erőinket.

* **Bánffy b., mint korrektor.** Kissé különösnek tetszhetik, hogy a mi mindenhez értő miniszterelnökünk olyanba fog, a mi nála mégis kivétel a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kadét.

— Mit akar maga kadét a raportnál? mordult a kapitány a tekintetétől reszkető Kovács tiszt-helyettesre.

— Kapitány ur, kérek alássan hat napi szabadságot pünkösdre, felelél félénken a kadét.

— Mit, maga szabadságot mer kérni, mikor csak pár hónapja van a századnál? Miért kívánczik haza, sajnálja szüleit, vagy bántja a honvágy? Ne hozassak magának talán még cuclit?

— Szüleim óhajtják, hogy én is haza menjek, mert bátyám, ki külföldről jött meg, pár napot otthon tölt. Ott lesz másiek két nővérem és több rokonom is.

— Talán az egész genealógiájukat el akarja itt nekem mondani? Jó is volna, ha a bakák is azzal a kéressel jönnének elő, hogy bocsássam őket haza, mert rokonai jöttek látogatóba. Nem engedélyezem; abtretten!

A kadét szemében egy könnyecse villant meg és ott hagyta a raportot. Bement a szobájába, behívatta a napost, hogy írja be őt maródinak; ezzel magára csukta az ajtót, ledült az ágyra és zokogott...

A kapitány dörgő hangja riasztotta fel, a mint az udvaron kiabált:

— Hol a kadét?

Egy baka sompolyog elébe és alázatosan jelenti:

— A kadét ur maródi.

— Bejelentette a naposnak? Hol van a napos?

— Elment a maródiakkal.

— Menj és mondd meg az ezredorvos urnak,

hogy ha készen van a maródiakkal, jöjjön ide. Értetted? Elmehetsz.

A kapitány dühösen járt fel s alá, s magában érthetetlen szavakat mormogott, majd pedig félig hangosan folytatta: „Na majd adok én neked te tejfelesszájú fickó!“ Majd meglátva a hadnagyot, oda szólt neki:

— Hadnagy ur, vezesse ki a századot a gyakorló tere; majd én is oda megyek.

A hadnagy tisztelgést vezényelt, a kapitány pedig keményen szalutálva nézte végig a kivonuló századját, azután az időközben odaért orvoshoz fordult:

— Orvos ur, vizsgálja meg a kadétomat; maródit jelentett, de én azt gondolom, csak szimulál.

Be akartak nyitni a tiszthelyettes szobájába, de csukva találták. A kapitány dörömbözésére a kadét felugrott ágyáról és gyorsan kinyitá nekik az ajtót.

— Na mitől lett beteg kadét ur — rivalt rá gunyosan a kapitány — talán megártott a kis lecke, a mit az imént kapott?

— Beteg vagyok kapitány ur, tegnap meghültem — felelt a kadét.

— Hát akkor miért nem jelentette magát idejében betegnek; hogy mert raporthoz jönni és kérni, ha beteg? Na majd adok én magának. Orvos ur kérem, vizsgálja meg ezt az embert.

— Az előbb úgy elfogott a köhögés, hogy alig bírtam lélegzetet venni, most pedig nagy nyilalásom van, felelt a tiszthelyettes.

Az orvos megnézegette, kopogtatott, hallgatózott a mellén, azután pedig így szólt a kapitányhoz:

— Kapitány ur, a tiszthelyettes erősen meghült, pár napig a szobában kell maradnia.

— Miért nem vigyázott magára? kiáltott a kapitány dühösen végignévezve Kovácsot. Katona akar lenni egész életében és minden kis semmiség ágyba fekteti.

Ezzel magára hagyta a kadétot, ki ledült az ágyra és folytatta ott, a hol elhagyta a — sirást. Sirt, zokogott keservesen. Hát hogyan kesergett volna, mikor a kegyetlen kapitány megfosztotta őt attól az örömtől, hogy azt meglássa, kiért szive dobog. Hangosan felzokogott: „Oh drága Erzsikém, hány keserű órát szerzett már nekem a veled való ismeretséggel! Megismertük, megszerettük egymást, de el kellett válnunk; most itt lett volna az alkalom, hogy viszontláthassalak, gyönyörködhessem fekete szememben, csókolhassam aranyos kis kacsóidat és halljam még egyszer ezt a lelkemet, szivemet életető szót ajkadról: „szeretlek“; és ime egy érzéketlen, kemény embernek durvasága mindezen gyönyöröket megsemmisíti. Szenvedésből áll az élet és a kinek nem volt bánatban része, az nem mondhatja el magáról, hogy végigküzdötte az egész életet. Mindenkinek köből van a szive manapság, csak a tied, a te szived indult meg esdő kérésemre Erzsikém!“

Eljött a dél, de a kadét még mindig ott feküdt az ágyon, és bámult maga elé a semmiségbe.

Délután kinyitott szobájának ajtaját és belépett rajta kapitánya.

— Délelőtt kissé kiméletlen voltam magával szemben, — szólt hozzá, de tudja, hogy az alantasokkal szigorúan kell bánni, mert különben nincs fegyelem. Belátom, hogy Önnel szemben túl mentem a határon, de remélem, nem veszi rossz néven. A kért szabadság felől különben még gondolkozni fogok, de azt maga is jól tudja, hogy annak engedélyezése nem csupán én tölem függ.

— Köszönöm kapitány ur, — szólt a kadét a távozó kapitány után.

A biztatás egészen új életet öntött belé; úgy képzelte, hogy ő nem is az, a kit délelőtt oly csufosan megszidtak.

Kovács Károly különben előkelő, gazdag csa-

„minden“ alól. Andrassy Aladár gr. megnyitó beszéde miatt, melyet a magyar delegációban mondott el, érdekes összetűzés volt a magyar miniszterelnök és a delegáció elnöke között. Míg ugyanis Andrassy gr. azt mondta, hogy „eddig mindenben, nem éppen a magyar érdekeknek megfelelő politikát követtek a Balkán-félszigeten“, — addig a nemes báró önkénytelenül est a mondást a gyorsírók által oda korrigáltatta, hogy a mint eddig, úgy ezután is megfelelő politikát követnek a Balkán-félszigeten. Tehát éppen az ellenkezőt cselekedte meg a beszéddel. Andrassy gr. olvasva rosszakaratulag elferdített beszédét, elment a gyorsíródába és követelte, hogy beszédét azonnal igazítsák helyre; a mit persze megtagadtak, mert Bánffy b. mindenhatóságával nem akarnak kikészíteni a szegény gyorsírók. Így tehát igen éles konfliktusra van kilátás, a minek semmi más oka nincs, mint hogy Bánffy b. — korrigált.

* **Levélhordók — szociálisták.** Míg az államhatalom holmi badar copf miatt perbe száll az ő robotoló alkalmazottaival, valóságos páriává téve őket, fejükre olvasván a büntető törvény §§-ait, ha csak kérni is merészelnek valamit helyzetük javítására; addig az a nagy gyű-nyag, mely már sok helyen raktározva van a hazában: a szocializmus szedi le a tejfölt abból a mozgalomból, mely holmi ugorkafára kapott zsarnok brutusok magatartása miatt keletkezett. Mint a fővárosból érkezett táviratunk tudatja, az összes fővárosi levélhordók tegnap este 9 órakor a „Nemzeti kertben“ tanácskoztak helyzetük felett. Guthy Soma dr. ismertette Heim Péter miniszteri tanácsos elutasító válaszát. Hosszas, heves vita után kimondták a sztrájkot. Ezután az éjjeli órákban felkereskedtek feleségeikkel, gyermekeikkel és mintegy 2000-en megindultak Újpestre, a szunyogozigetre, mely főhadiszállása volt pár év előtt az akkor sztrájkoló pékeknek. Úgy látszik, a jó ómen vitte őket e helyre, mert hát a pékek sztrájkját akkor siker koronázta. A mindig erőszakoskodó fővárosi m. kir. állami rendőrség hagyományos szokás szerint ütötte, vágta, gázoltatta a mitsem vétő csendben kivonulókat; miközben több levélhordó és asszony véres fejjel terült el a földön. Így csak a zsarnokság cselekszik, ily intézmények alkalmazásának meg kell magukat boszulniok. Ne csudálkozzék aztán az államhatalom, ha a szegény postások támogatást találnak a szocialistáknál és éppen a kormány emberei nyitnak ajtót a szocializmus terjedésének, mikor vétkes szűkkeblűséggel viseltetnek pár ezer ember megélhetési jogaival szemben. Vérlázító a tény maga és az a különös az egészben, hogy az ő szűk látó körükből nem látják meg, hogy mivé fejlődhetik ez a mozgalom éppen az ő otromba eljárásuk miatt. Scintilla parva saepe excitavit incendium.

Hirek.

Pécs, 1895. június hó 7.

— **(Koronázási évforduló.)** Ő felsége I. Ferenc József apostoli királyunk koronázási évforduló napja alkalmából mai napon az egyes templo-

lából származott. Okos, értelmes és megnyerő külsejű fiatal ember volt és mindenkihez tudott alkalmazkodni; ez utóbbi tulajdonsága különösen előnyére vált. A kadétiskolában tanárai nagyon megkedvelték és fényes jövőt jósoltak neki. Feleki Erzsivel, egy miniszteri tanácsos leányával, már régóta tartó viszony kötötte össze, mely nem hogy gyengült volna, de folytonosan erősödött. Erzsit azonban elvitték Szt.-Pöltenbe, hol négy évet töltött, és így a két szerető sziv ez idő alatt csak üzenetek útján tudhatott meg egymásról valamit. Károlyt, kikerülvén a kadét-iskolából, egyik vidéki ezredhez helyezték és ott kelle hagynia szüleit. Ott értesült róla, hogy Erzsit, — ki a zárdában az utolsó évet tölti, — karácsonyra otthon lesz. Ezért vágyakozott oly nagyon haza; és a mily leverőleg hatott rá kapitányának előbbi viselkedése, annyira felvidította utóbbi biztatása. Károly belátta, hogy nemcsak kapitánya akaratán fordul meg a dolog, hanem az őrnagyén és az ezredesén is; három fórumon kell szerencsésen keresztül vinnie ügyét, hogy eredményt érhesen. Ugy látszik, hogy kapitánya elfeledkezett ígéretéről, mert nem szólt róla egy szót sem, pedig a pünkösd már közel járt; ő maga pedig nem merete előtte még egyszer felhozni. Azért cselhez folyamodott.

A tisztikar nagy bált rendezett Károly is megjelent, mert azt gondolta, hogy vidám társalgás közben rációzhat kapitánya előtt a feledésbe ment szabadságra. De hirtelen sokkal jobb eszméje támadt. Felhagyott a jókedvvel, szomorú arcot vágott és odasompolygott kapitánya nejének közelébe. Ez észrevette a szomorú fiút és kérte tőle:

— Hát magát mi lelta, hogy oly rossz kedvben van?

— Nagy bajban vagyok.

— Ugyan mi nagy baja lehet magának? Hígyje

mekban hálaadó isteni tisztelet tartatott. A város összes tanintézetében az előadások szüneteltek, némi tanintézetben azonban különös fényvel tartották meg uralkodónk koronázási napját; így a közösi polgári leányiskola növendékei reggel az Ágoston téri templomban szentmisét hallgattak, hol is Hoffer „Ave Mariáját“, majd a „Király Hymnust“ énekelte a jól összetanult női énekkar. A mise végeztével az intézet helyiségeibe tértek vissza az ünneplő tanulók, hol a Hymnus elneklése után Tóth Kálmán „Deák Ferenc emlékezetére“ című ódáját és Vörösmarthy „Hymnusát“ szavalták el; majd Futyma Sarolta tanárnő tartott emelkedett hangulattal beszédet az ünnepély fontosságáról; végül Hoffer „Király Hymnusát“ énekeltek el a növendékek s ezzel az ünnepély véget ért.

— **(Kinevezések.)** A pécsi ítélőtábla elnöke Reberics Imre és Sommer Béla végzett joghallgatókat a pécsi kir. járásbíróshoz, illetve a pécsi kir. törvényszékhez joggyakornokká nevezte ki. — Altman Géza pécsi lakos, végzett joghallgató agyóri ítélőtábla kerületébe joggyakornokká neveztetett ki.

— **(Letört bimbó.)** Hardi Sándor kir. törvényszéki bírósági és neje szül. Böröndy Margit 5 hónapos kis leánya, Margitka, f. hó 6-án esti 7 órakor rövid szenvedés után megszünt élni. Hült tetemei f. hó 8-án d. u. 5 órakor fognak a Papnövelde-utca 4. számú házból a budai külvárosi sírkertbe örök nyugalma helyére tétetni.

— **(Rózsá ünnepély.)** E címen tartja meg a „Pécsi dalárda“ f. hó 15-én (szombaton) alapszabályszerű nyári ének és táncestélyét a Scholz féle „Abbázsiában.“ A mulatság kitűnőnek ígérkezik. Nem fog hiányozni a sok szép (leány) rózsán kívül a rózsavirág sem. Jegyek előre válthatók Valentin Ottó könyvkereskedésében 60 krajcárjával, ellenben pártoló tagok ingyen élvezik a „rózsáünnepély“ kellemeit. A jegyváltásnál okvetlenül szükséges meghívók a jövő hét elején szétküldetnek.

— **(A pécsi daloskör)** júniálisára nagyban folynak az előkészületek. Tegnap este tartotta a daloskör a bányatelepi daloskör és a 44-ik ezred zenekarával főpróbáját, mely nagyszerűen sikerült. Remélhető tehát, hogy az említett „Juniális“ egyike lesz a tavaszi mulatságok legsikerültebbjeinek.

— **(Névváltoztatások.)** Weisz Salamon pécsi lakos, honv. törzsmester nevét belügyminiszteri engedéllyel Vágóra változtatta. — Tekal Gizella kaposvári lakos, úgy maga, mint kkoru Gyula és Géza gyermekei Tordai-ra változtatták nevüket.

— **(Záróvizsgák az iparos tanoncoknál.)** A belvárosi népiskolában elhelyezett iparos tanonc iskolában a záróvizsga f. évi június hó 14. és 15-én; az ágostontéri községi népiskolában elhelyezettben pedig f. évi június hó 11. és 12-én, mindenkor d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor fog megtartatni. Megjegyzetetik, hogy a mondott napokon a hittanból is a vizsga megtartatik. — A m. kir. főrealtanodában elhelyezett kereskedő tanonc iskolában a záróvizsgák határideje és pedig a róm. kath. tanulók hittan vizsgája f. é. június hó 12-ére, egyéb tantárgyakból pedig június

el, szívesen segitenék magán, ha módomban állana, jegyzé meg tréfásan a kapitányné.

— Szabadságot kértem karácsonyra és nem akarták megadni, felelt busan a kadét.

— Ki nem adja meg?

— Kedves férje, a kapitány ur.

— Na majd beszélék én veled.

A kadét eltáncolt egy tourt a kapitánynéval. Később odamegy az őrnagyéhoz. Kérdezősködéseire ennek is elmondja baját; ez is megsajnálja és kérde:

— Hát kitől függ szabadsága?

— Egyedül kedves férjétől, az őrnagy urtól.

— Igen? Akkor beszélék férjemmel érdekében.

Az őrnagyével eltáncolt két tourt.

Meglátta az ezredes leányát is a mulatók között. Közelébe ment és szomorúan köszöntötte; ennek is feltűnt a különben vig fia nyomott kedélyállapota és megszólította. Megint elmondta keserveit és a leányka meghatottan kérdezte:

— Hát kitől függ az engedély megadása?

— Egyedül a kedves papától, az ezredes urtól, felelt a kadét.

— Majd szólok a papának, ő bizonyára megengedi.

— Szabad kérnem a második négyest?

Hálából az ezredes leányát is ugyancsak megtáncoltatta.

— Másnap reggel magához szólítja a kapitány Kovács Károlyt:

— Kadét hozzám! Meggondoltam a dolgot és ajánlani fogom az őrnagy urnak a szabadságolásra. Megjelent az őrnagy előtt is rapporton, ki midőn kérelmét előadta, így szólt:

— Kissé különösnek látszik előttem, de hát jó, önnek részemről megadom a szabadságot; meglátjuk mit mond majd hozzá az ezredes ur.

hó 18-ára mindenkor d. u. 4 órára tüzetik ki. A Zsolnay gyári ipariskolában pedig június 25-én d. e. 10 órakor fog a záróvizsga megtartatni.

— **(Esz és vihar.)** Napról napra nagyobb mérvet öltenek az éjjeli viharok és esők. Hallatlan pusztítást okozott az elmúlt éjjel különösen Somogy-megyében a váratlanul jött felhőszakadás. Zákány és Gyékényes között az összes vasuti sineket alámosta a ropant vízmennyiség, úgy, hogy a hajnali vonatnak 6 óra hosszáig kellett vesztegelnie a csurgói állomásnál; végre segélyvonat érkezett, s az álmós utasokat tova szállította, de csak Zákánytól kezdve, hova is részint gyalog, részint kocsin kellett átvándorolniok. Csurgó és Zákány vidékét a nagy szemekben eső jég teljesen elverte, úgy, hogy ott a gabona termésre abszolút nem számíthatnak.

— **(Angyalcsinálók.)** Wild Magdolna cseledeleány 1893. év március havában arra a meggyőződésre jutott, hogy ő „anya“ lett. Minthogy törvényes apát nem tudott volna megnevezni a leendő gyermeknek, — megijedt. Mit csináljon? Kérdezősködött mindenfelé, végre egyesek a bissei kenő aszszonyt Biró Józsefnét ajánlották neki. Felkereste hát Biró Józsefnét, ki hajlandó volt a lelketlen dolog végrehajtására — de 5 frton alul nem. Minthogy Wild Magdolnának pénze nem volt, néhány forint értékű ruhaneműt ajánlott fel Birónénak, ki azután ki is csalta áldozatát pincéjébe, hol a gyermekelhajtás művét sikeresen elvégezte, de Wild Magdolna e tortura után hosszú ideig a pécsi kórházban sanylődött. A kir. törvényszék Wild Magdolnát 6, Biró Józsefnét pedig 9 havi börtönre ítélte, mi ellen ők azonban felebbezással éltek.

— **(Tetten ért váltóhamisító paraszt.)** Hogy mily mértékben terjed már a pórnépnél is a munka nélkül való meggazdagodás vágya, mutatja a következő eset: Wenzler József árpádi sváb beállított szombat reggel a központi takarékpénztárba, hol egy váltót nyújtott be leszámítás végett. Az intézeti tisztviselő előtt mindjárt gyanusnak tűnt föl a váltó, mert azon „Jankovits“ nevet látta minden keresztnév nélkül. Hogy ideje legyen a váltót alaposan megvizsgálni, fél 12 órára rendelte oda a svábot. Ez idő alatt meggyőződtek a hamisításról és a rendőrséget értesítették, hogy a kellő pillanatban, mire a hamisító jelentkezni fog a pénzfelvétele, ott teremjen a bűnös elfogására. Fél 12 órakor csakugyan beállított a fífikus sváb, s utána nyomban a telefon útján értesített rendőrségtől Selényi biztos, ki aztán elfogta s megmotozta a váltóhamisító atyafit. A letartóztatott oly nagy mértékben meg volt lepve bűnének ily gyors napfényre kerülésén, hogy hosszú idő kellett, míg a nevért megtudta mondani. Érdekes, hogy a svábnál letartóztatása alkalmával is ott volt még a tinta és toll. A Jankovits nevet pedig egy kölcsönös segélyző egyleti könyvecskéből nézte ki, melyben mint napi biztos Jankovits Hugó tekintélyes szappangyáros és borkereskedő neve többször előfordul. Az elfogott Wenzlert az előző vizsgálat után a kir. ügyészségnek adták át.

— **(Gyilkos vihar.)** Már két éjjelen át oly rettenetes vihar rázkódtatta meg még a legerősebb épületeket is, hogy könnyen összedüléssel fenyegette

Eljutott az ezredes elibe is kérelmével, ez pedig így szólt hozzá.

— Ugyan elvemmel ellenkezik, hogy fiatal kadétoknak szabadságot adjak, de Önnek kivételképen megadom.

Igy jutott a kadét haza szabadságra. Hogy mit végeztek otthon, az az ő titka volt, elég az hozzá, hogy visszatérve ezredéhez, alig maradt ideje a bucsuzásra, mert alig pár napra áthelyezték egy fővárosi ezredhez. Kapitánya érzékenyen vett tőle bucsut, és megígértette vele, hogy időnkint értesíteni fogja helyzetéről. Egy ideig jött is egy néhány levél, de később abbanmaradt.

* * *

A hadgyakorlatok végső napján az a hír terjedt el, hogy a tiszthelyettes nagy bravurt vitt véghez: egy szakaszszal kikergetett egy faluból éjnek idején két század lovasságot, mi által saját csapatának előnyomulását annyira elősegítette, hogy az ellenség felett döntő diadalt arattak. A tiszthelyettes nevént nem tudták meg.

A gyakorlatok lezajlása után pár hétre a fővárosi lapok a következő hirt közölték: „Kovács Károly tiszthelyettes a hadgyakorlatok alkalmával tanúsított vitéz magaviseletéért soronkívül hadnagygyá lett előléptetve.“ Ringler kapitány éppen a postára akart küldeni egy Kovács Károly hadnagynak címzett gratuláló levelet, midőn szintén egy levelet kapott, melyben csak ennyi volt:

Feleki Erzsike

és

Kovács Károly

jegyesek.

Felbontotta a saját levelét és beleírta a második gratulációt is.

azokat. Végre ma éjjel talált is magának áldozatot a borzasztó időjárás: Schwabach Zs. Géza siklósi-utca 14. számú házáat csúfosan megrongálta. Az utca felőli ház parkányát tövig lerongálta, felismerhetlenné téve a csinos és masszív épületet. Első pillanatra villámütésre gondoltak a rettenetes robajra felébredt lakók, de csakhamar bebizonyult, hogy a félelmetesen zúgó szél és eső okozta e nagy pusztítást.

— **(Ki gazda a házból?)** Pedig hát nem is volt ám az igazán gazda, kinek ez a felszólítás szólt. Matesz András valami 13 éven át együtt élt özv. Jozipovics Sándornéval, kinek már akkor meglehetősen nagy fia volt. Egyszer, hogyan, hogyan nem, összeveszett a vad házaspár, s néhány napra elváltak egymástól. Alig mult 5—6 nap, Jozipovics Sándorné majdnem hogy kurrentálta féltett szerelmét Mateszát, izent neki, jöjjön hozzá ismét. Mikor Matesz András az udvarba belépett, Jozipovics Károly, az özvegy fia favillával fogadta s e szavakkal: „Ki gazda a házból?” Karjára ütött Mateszának úgy, hogy az 4—5 hétig az ágyat nyomta a törés következtében. A kir. törvényszék súlyos testi sértés vét ségéért Jozipovics Károlyt 2 havi fogházra s 10 frt pénzbüntetésre ítélte. Vádlott felebbezett.

— **(Az évrő vizsgálatok sorrendje a helybeli r. k. főgimnáziumban.)** A vallás tanból f. h. 12-én a IV—VII., 14-én az I—III. osztályokban. Az írásbeli magánvizsgálat f. h. 14-én, a szóbeli 15-én. — Az I. és II. osztályban f. h. 18-án és 20-án; a III., IV., V. és VI. dik oszt. f. h. 17., 19. és 22-én; a VII. dik oszt. f. h. 18. 20-án és 22-én tartatnak meg a vizsgálatok két, illetőleg három csoportra osztva a tantárgyakat. — A rendkívüli tantárgyakból f. h. 24-én d. e. lesznek a vizsgálatok, míg d. u. 5 órakor disztornaszat a tornacsarnok nyári helyiségében. — A szóbeli érettségi vizsgálatok napjai f. h. 25., 26., 27., 28. — 29. éj 1/2, 8-kor ünnepléses „Te Deum” s a sz. mise után kiosztatnak a bizonyítványok.

— **(A rendőrt nyakon vágta.)** Bernát Lajos pécsi szab. kir. talantumos és tapéntatos rőndér urat a Bors-kocma előtt nyakon „tisztóte” Istókóvics Pista kőmives legény. Pistit hat napi nyári kovártélyra invitálták be a megyeház mellett levő rőcsos ablaku vendégfogadóba. Így köll, lögyék rőcsőnd, vagy pedig fordújjék ki a tengelyiből az a mihaszna földteke! . . .

— **(Házi tolvaj.)** Már öt hat éve működött tisztességgel egy családosi ember X. Y. pécsi kereskedő üzletében, soha semmiféle panasz nem merült fel ellene mindeddig. Néhány hónap óta feltűnt azonban X. Y. kereskedőnek, hogy a Wertheimban kevesebb van, mint a mennyit ő be tesz, ki járhat oda be, hisz a kulcsok nála vannak? Törte fejét rajta, de hiába, végre egy pár nappal ezelőtt napfényre került a tolvaj. A fenti kereskedő kis leánykája az iroda melletti szobában játszodozván, halk zörejt, majd a „Wertheim” nyitását hallja, kíváncsian néz be az irodába s e szavakkal: „Papa itthon vagy?” észreveszi, hogy a könyvvivő ur motoszkál a pénztárban. Így aztán rajta csípték a házi tolvajt, ki meglepedkezvén családjáról, becületéről, gazdája iránti hűségéről, álkulcsal hatolt be annak pénztárába, hogy más pénzével elégítse ki lelküdtelen szenvedélyeit. Lesz még idő, mikor e dologról egész nyiltan is beszélünk.

— **(Kerékpár kirándulás.)** A „Pécsi Kerékpár Egyesület” vasárnapon, folyó hó 9-én Német-Bolyra kirándulást rendez. Indulás pontban 2 órakor a Bedő kávéházból.

— **(Gyönyörű számocák)** Az idén egy kissé megkésett, de már a piacon lehet látni naponta friss erdei számocát, sőt elvéve itt ott kerti számocát is, persze meglehetősen magas áron. Pécsért a számoca-termelés terén valóságos specialista Nowotarsky Miksa ur, ha valaki veszi magának a fáradságot és elstál nevezett műkertész Nepomuk-utcai kirakata felé, hát módjában lesz a szebbnél szebb és nagyszemű válfajokban gyönyörködni. Miután pedig a rózsák most virítanak teljes pompájukban, egyuttal azt is meg lehet tekinteni, Nowotarsky ur szivesen körülvzeti látogatóit terjedelmes rózsatelepén.

— **(Mire jó a napsugara.)** Ráncos Valpurga, kinek pártában megöszült tisztos kobakja fölött már vagy nyolcvan tél yiharozta el vad dühét s ki gazdag hölgy hírében áll: hogy a fát megtakarítsa, tegnap délután a nap forrón tűző sugarainál melegítette föl az uzsonakávéját. Szegény napisten, ha ezt naiv lelkű imádóid megtudnák, Valpurga kisasszony nyolcvan éves szüzi testét alighanem máglyán ütnék koromá.

— **(Az anyósát megverte.)** Azt a ma már többé nem szokatlan tempót cselekedte meg Kutyevácz Mátyás udvardi lakós, hogy a kedves anyósát a köllétinél valamicskével erősebben találta megcirógatni, úgy hogy ez 12 napig nyögte Matyi keze nyomát. Matyit egy hónapi fogházra ítélték.

— **(Biztos mérték.)** A piros tollas, gloriaköpenyes kis menyecske megáll a piacon egy falusi atyafi előtt s erősen alkuszik az eperre.

— **Megveszem az egész kosárral.** — csacsog a kicsike — csak adja olcsóbban; hisz' nincs az egészben több két liternél.

— **Micsa!** hogyne vóna több két liternél! — szörnyülködik János gazda s zairobélésű kalapját mutatva így szól: — ide nizzen galambom, ezt a kalapot négyszer szedtem teli epőrrel s az mind itt van a kosárban. Ez a kalap meg több egy liternél, e'hiheti lölköm.

A kis menyecske meglátva a mocskos tökfödöt és János gazda olajos sörényét, nagyot fintorított pisze nózikáján és szó nélkül odébb libbent. János gazda meg méltatlankodva imigy dörmög utána:

— **Ha nem hiszse, amit mondtam, hát vögyön máshun, oszt' leván.**

— **(Női kereskedelmi tanfolyam évrő vizsgálatai.)** Írásbeli: jun. 12-én könyvvitelből; 14-én számtanból; 16-án magyar és német levelezésből. Szóbeli: 17-én áruisme, keresk. földrajz, kereskedelem isme és váltóisme; 18-án magyar német levelezés, számtan és könyvvitel.

— **(Ki akar anyakönyvi felügyelő lenni?)** A belügyminiszterium az idei költségvetésbe husz anyakönyvi felügyelői állást fog bevenni. Az anyakönyvi felügyelők egy része a hetedik, másik része a nyolcadik rangosztályba jut. A felügyelőkre nézve a jogvégzettség kvalifikációja lesz kikötve és ezenkívül megfelelő közigazgatási gyakorlati ismeret. A felügyelő jelölteknek előbb egy kurzust kell majd a belügyminiszteriumban elvégezniök.

— **(Szivar és dohányárjegyzék 1849-ből.)** Régen megmondatott, hogy semmi sem állandó. Így legkevésbé lehet csodálkozni azon, hogy a dohány és szivar ára, a mely manapság, eltekintve attól, hogy a dohány és szivar veszekedett rossz s rettenetesen drága is, megváltozik időközönként. A mi annyit jelent, hogy napról napra drágább s így természetesen rosszabb is lesz, a dohány is, meg a szivar is. De hát ezt így végezték el, nem ugyan az égiek, hanem az azokhoz közel álló mindenható miniszterek. Érdekes árjegyzék került kezünkbe 1849-ből, a mikor tudvalevőleg épp úgy füstöltek már a halandók, mint manapság. A terjedelmes árjegyzékben azt látjuk, hogy a belföldi szivarok legdrágábbja akkor a Virginia volt, a melynek ezere 15 frtba került. A külföldiek közül legdrágább volt a regália, melynek ezeréért 120 frtot fizettek. A belföldi legolcsóbb szivar a fiumei volt, a melynek ezeré 4 frtért adták, a külföldiek legolcsóbbjéért 12 frtot fizettek. Azóta 46 esztendő mult el s bizony nagyot fordult az idő kereke. Az emberek rosszabb és drágább szivarokat szivnak a magyar kormány dicsőségére. De hát itt is csak akad valami vigasztaló, mert régen megmondatott, hogy semmi se állandó, a rossz és drága szivarok se, meg a miniszter urak se.

TÁVIRATOK.

— **Delegátusok a királynál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A magyar delegáció tagjait a király ma délben fogadta a bécsi Burg tróntermében. Andrassy Aladár gr., elnök beszédére a király a következőket válaszolta:

„Öszinte elégtétellel fogadom ragaszkodásukat. A monarchia külső helyzete minden irányban igen örvendetes. Az összes hatalmakkal barátságos viszonyban vagyunk és kormányom törekvése mindig ennek a helyzetnek megerősítésére lesz irányozva. Hadügyi szükségleteink emelkedése a mult évekehez arányosan van alkalmazva és megfelel a szükségnek, hogy a hadsereg, a hadi tengerészet színvonalon tartassék a gazdasági és pénzügyi helyzet tekintetbevételével.”

Ezután Boszniáról emlékezett meg a király, melyről azt mondogta, hogy állapota kielégítő. Végül sikert kívánt a delegátusoknak működésükhöz.

Bánffy b. ezután egyenkint bemutatta a delegáció tagjait.

Münnich Auréllal beszélgetve, Münnich ama szavaira, hogy „nagy vita lesz a fegyverekre kért 20 milliónál”, a király felelte: „Hiszen a magyar iparnak lesz belőle haszna, mert a fegyverek felét a steyeri, felét pedig a magyar fegyvergyárban készítik.”

Egy órakor a király az osztrák delegációt fogadta.

— **Az egyetem új rektora.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A fakultások

tanárai ma ejtették meg a rektorválasztást, és a jövő 1895—96 évre Lengyel Béla dr. lesz a tm. egyetem rector magnificus-a.

— **Levélhordók sztrájkja.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Csakugyan bekövetkezett, a mitől előre tartott a főváros kereskedővilága: a fővárosi összes levélhordók ma megkezdtek a sztrájkot, a kik helyett postakocsisok és polgári egyének napszám mellett felfogadva hordják ki a leveleket. Délelőtt híre járt, hogy a sztrájkolók meg akarják rohanni a főposta épületét, a melyet a rendőrség és katonaság aztán megszállott. Az alkotmány-utcában a sztrájkolók egyik működő társuktól elvették a táskáját és megverték. A sztrájkolók nagy része kivonult Czinkotára. Kibékülésre semmi remény.

Felelbiteli ügyek a pécsi kir. törvényszéknél.

Június hó 10.

- Goszmán M. — özv Réder Károlyné d. e. 10 1/4 óra.
- Lang Henrik — Szabó Sándor „
- Mayer Józsefné — Tóth Fülöp „
- Fleischman Ignác — Novák Károly és társa „
- Wimmer Ignác — Beierlein János „
- Deáky Sándor — Spitzer R. „
- Dr. Kereky Mihály — Szabó Károlyné „
- Weber József — Csumpfit György „
- Dr. Székely Ede — Erdősy Lajos „
- Hahn F. — Grossmann Mór és neje „
- Spitzer R. — Deáky Sándor „

Június hó 11.

- Révész József — Schmidt András d. e. 8 óra.
- Ács Dávid — Hirling Károly d. e. 9 1/2 óra.
- Csók Dömötörné — Géci József d. e. 11 óra.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

Június hó 12.

4067. Kahm Gáspár ellen erőszakos nemi közölés miatt.
2985. Eller Ferenc ellen köz és magánokirat hamisítás miatt.
2981. Ifju Kosza István ellen súlyos testisértés miatt.
3126. Kovács Ferenc ellen hamis eskü miatt.

Június hó 14.

2383. Putterer Péter ellen súlyos testisértés miatt.
2983. Kis Erős Sándor ellen zsarolás miatt.
2830. Palaics Lukács és társa ellen köz és magánokirat hamisítás miatt.
4262. Amrein Katalin ellen lopás miatt.

Június hó 15.

3131. Varga Pál ellen sikkasztás miatt.
2976. Lukács Pál ellen súlyos testisértés miatt.
2974. Végh Sándor ellen hamis eskü miatt.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyezettek Pécs szab. kir. város 1895. évi

június 8. napján tartott betivására.

Az árak métermázsáknént számíttatnak.

Buza 6.70—6.80; kétszeres 6.30—6.50; rozs 6.20—6.30 árpa 6.40—6.70; zab 6.60—6.70; búkköny — — — kukorica 6.80—7; szénna 3.—3.30; száma 1.50. —

Kínaiat: gyenge mintegy 24/ gabona-kocsi volt a diacon.

A budapesti áru- és értéktőzede hivatalos árjegyzése.

— Június 8-án —

Buza kétszaru	7.75	Magy. nyereleménysorj.	158.—
„ tavaszra	7.47	Tiszszabályozási köcs.	149.—
„ őszre	7.58	Oszt papírjárdék	101.50
Rosz	6.63	„ any	123.50
Árpa	6.42	„ korona	101.50
Kukorica	6.64	1864-iki sorsjegy	199.—
Zab	6.77	Magy. vörös ker. sorj.	10.60
Káp. repce	11.—	Osztrák	17.50
Magy. aranyjárdék	123.25	Olasz	12.75
„ koronajárdék	99.10	Bazilika-sorsjegy	7.75
Regálé-kötvény	101.—	Jószív-sorsjegy	3.—

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Laptulajdonos

SAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő

PLEININGER FERENC.

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

